

Rättssekretariatet
Hanna-Lotta Nielsen
08-678 56 13
hanna-lotta.nielsen@pts.se

Sammanställning och analys av inkomna remissvar avseende förslag till nya nödsamtalsföreskrifter

1 Inledning

Post- och telestyrelsen (PTS) har den 7 april 2008 skickat ut ett förslag till föreskrifter på remiss som gäller förmedling av nödsamtal och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst. Remisstiden gick ut den 23 maj 2008. Ett tidigare förslag till föreskrifter har även den 27 juni 2007 skickats ut på remiss.

Skälet till att PTS skickade ut ett nytt förslag till föreskrifter den 7 april 2008 gällande samma sak var att ett flertal ändringar genomfördes i det ursprungliga förslaget till föreskrifter. Förändringarna föranleddes dels av inkomna synpunkter från remissinstanserna från den första remissrundan, dels av en genomförd utredning för att klargöra vissa oklarheter kring IP-baserade telefonitjänster.

I denna sammanställning av remissvaren och analys av desamma avser PTS att redogöra för de justeringar av förslaget som ska göras med anledning av remissomgången. Vidare kommer PTS även att redogöra för den inställning myndigheten har till flera av de synpunkter som har förts fram av remissinstanserna. I de fall en remissinstans hänvisar till remissvar som ingivits i den första remissrundan kommer PTS även att redogöra för dessa synpunkter. I övrig lämnas de tidigare lämnade remissvaren utan kommentar då de i huvudsak inte avser synpunkter på det nu remissbehandlade förslaget till föreskrifter.

Innehållet i dokumentet är disponerat på så sätt att det inledningsvis framgår vilka som svarade på remissen i avsnitt 2. I avsnitt 3 sammanfattas på ett övergripande sätt de synpunkter som inkommit på förslaget till föreskrifterna.

Därefter kommer de synpunkter som gäller innehållet i varje paragraf att redogöras för i avsnitt 4. I avsnitt 5 tas underrättelse av förslaget till föreskrifter till Kommerskollegium upp. Därefter sammanfattas i avsnitt 6 den förändring i föreskrifterna som kommer att göras på grund av de inkomna remissvaren. Avslutningsvis nämns ändringar i konsekvensutredningen i avsnitt 7.

2 Inkomna remissvar

Följande 28 instanser har inkommit med remissvar i Sverige.

1. Banverket.
2. Ekonomistyrningsverket (ESV).
3. Eniro 118118 AB (Eniro).
4. Försvarets radioanstalt (FRA).
5. Giftinformationscentralen (GIC).
6. Götene Kommun.
7. HI3G Access AB (HI3G).
8. Konkurrensverket.
9. Konsumentverket.
10. Luftfartsverket (LFV).
11. Nutek.
12. Näringslivets regelnämnd (NNR).
13. Region Gävleborg.
14. Rikspolisstyrelsen.
15. Riksrevisionen.
16. Räddningsverket.
17. SeaNet Maritime Communications AB (Seanet).
18. Sjöfartsverket.
19. Socialstyrelsen.
20. SOS Alarm Sverige AB (SOS Alarm).
21. Svenska Kraftnät.
22. Svenska StadsNätsföreningen (SSNf).
23. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).
24. Telenor Sverige AB (Telenor).
25. Telemar Scandinavia AB (Telemar).
26. TeliaSonera AB (TeliaSonera).
27. Tierps Kommun.
28. Tullverket.

3 Övergripande synpunkter på förslag till nya föreskrifter

Banverket, Riksrevisionen och SKL meddelar att man avstår från att lämna synpunkter.

Eniro har inget att erinra mot förslaget och anför att Eniro inte omfattas av dem.

ESV och NUTEK meddelar att PTS inte längre ska skicka konsekvensutredningar till dem.

FRA, Konkurrensverket, Konsumentverket, Sjöfartsverket, Svenska Kraftnät och Tullverket har inget att erinra mot förslaget.

GIC har endast en synpunkt som ingavs i den tidigare remissrundan avseende förslagets paragraf 3. I övrigt har *GIC* inga kommentarer.

Götene kommun tillstyrker förslaget och har endast generella synpunkter.

Hi3G välkomnar ett förtydligande av de aktuella skyldigheterna i LEK. *Hi3G* anför att det är viktigt att det är klart att dessa ska fullgöras av alla tillhandhållare av en allmänt tillgänglig telefonitjänst, samt att skyldigheter gäller oavsett tjänstetillhandahållarens tekniska lösning för telefonitjänsten. *Hi3G* har dock synpunkter på de utökade kraven i förslagets 5 §.

LFV stöder förslaget till fullo och bedömer att de nya föreskrifterna resulterar i förbättrade förutsättningar för effektiva räddningsinsatser, där liv och egendom kan sparas.

NNR har inga synpunkter i sak på de enskilda förslagen till paragrafer men anser inte att konsekvensutredningen uppfyller de krav som ställs i förordning (2007:1244) vid regelgivning.

Region Gävleborg ansluter sig till förslaget till föreskrift och konsekvensutredning.

Rikspolisstyrelsen har inga generella invändningar mot förslaget men lämnar synpunkter avseende kravet på tillgänglighet och redundans vid förmedling av nödsamtal.

Räddningsverket stöder i huvudsak *PTS* förslag men har synpunkter avseende bl.a. krav på dokumentation av störningar och avbrott i teletrafik. Räddningsverket vill också framföra att det finns flera aktörer inom alarmeringsfunktionen med olika ansvars- och rollfördelningar.

Tjänstetillhandahållarna svarar för att allmänheten kan nå en alarmeringscentral där nödsamtal mottas och behandlas. SOS Alarm AB svarar för att upprätthålla SOS-tjänsten i hela landet. Kommunerna och de statliga myndigheterna som ansvarar för räddningstjänst ska, som framgår av 6 kap. 10 § LSO, se till att det finns anordningar för alarmering av räddnings- och hjälporgan.

Seonet beskriver i sitt remissvar sin verksamhet och har inga synpunkter på förslaget till föreskrifter utan överlämnar åt PTS att göra överväganden om verksamhetsbeskrivningen ger anledning till förändring av förslaget.

Socialstyrelsen välkomnar förslaget och har inga övriga synpunkter på förslaget eller konsekvensutredningen.

SOS Alarm tillstyrker förslaget till föreskrifter och anför att de hade ett stort antal synpunkter på det förslag till föreskrifter som remitterades under hösten 2007. SOS Alarm anser att dessa synpunkter huvudsakligen har beaktats i det nu liggande förslaget. SOS Alarm anser därför att förslaget väl möter de krav som de har på sin verksamhet i den nya värld av framförallt mobil och IP-baserad kommunikation som dominerar alltmer.

SSNf anser att det är viktigt att SOS Alarm får tillgång till lokaliseringssuppgifter vid nödsamtal i de fall det är tekniskt och ekonomiskt möjligt och har synpunkter avseende tiden för införandet av föreskrifterna.

Telemar beskriver sin verksamhet och tar upp ett antal faktorer som skulle peka på att Telemars tjänster skulle undantas från föreskrifternas tillämpningsområde.

Telenor är i grunden positiva till förslagen men förvarnar om att mer tid kan behövas för att utreda de ökade kraven på mobil positionering. Telenor uppskattar att PTS tagit till sig kritiken och tagit bort de svårtolkade skrivningarna om undantag för vissa tekniker. Vad gäller §§ 1-4 och 6 har Telenor inte längre något att invända. Telenor har däremot synpunkter avseende kraven i 5 §.

TeliaSonera har inga synpunkter på föreliggande förslag men meddelar att det inte är tekniskt genomförbart för TeliaSonera att i dagsläget positionera mobilsamtal enligt de krav som uppställs i 5 § i förslaget.

Tierps kommun anför att det kan uppstå kostnader för leverantören av IP-baserade tjänster för att komplettera med den information som PTS syftar på.

4 Lämnade synpunkter på förslag till nya föreskrifter

4.1 Tillämpningsområde och definitioner

1 § i dess lydelse enligt förslaget till föreskrifterna.

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om medverkan vid förmedling av nödsamtal och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst¹.

Föreskrifterna gäller för den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst enligt lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation.

I dessa föreskrifter avses med

tjänstetillhandahållare: en aktör som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst enligt lagen om elektronisk kommunikation,

samhällets alarmeringstjänst: den som ansvarar för att samordna, dvs. ta emot, behandla och styra, nödsamtal till de alarmeringstjänster som finns uppräknade i bilaga 1.

Övriga termer och begrepp i dessa föreskrifter överensstämmer med deras innebörd i lagen om elektronisk kommunikation.

Seanet beskriver sin verksamhet och anför att verksamheten utgör ett speciellt fall som normalt inte explicit regleras. Seanet tillhandahåller GSM baserade teletjänster ombord på kryssningsfartyg och fartyg. Seanet har också tillgång till svenskt spektrum 1800 bandet för bruk i Sverige. Seanet befinner sig härmed enligt eget förmenande i en regulatorisk gråzon, eftersom den nationalitet som kommuniceras via den utsända mobila landskoden (MCC) är 901, alltså icke-terrest. Seanet styr 112 till en lokal nödtjänst per fartyg i den mån en sådan förekommer och detta sker för alla fartyg i Seanets utbud, oaktat flaggstat och geografisk placering. I dagsläget tillämpar Seanet principen att bara sända på internationellt vatten, men följer noga CEPT's arbete kring "Listen before you send" vilket implicit skulle betyda rätt att sända på nationellt vatten dit täckningen av existerande terrestra operatörer inte når. Även i fallen att den icke-terrestra operatören skulle ha rätt att sända på nationellt vatten så kommer Seanet att styra nödsamtal till en lokal tjänst.

Telemar anser att tjänstetillhandahållare som använder de satellitbaserade systemen Inmarsat, Globalstar, Iridium och Thuraya för att erbjuda telefonitjänster inte bör omfattas av föreskrifterna. De mobila slutanvändarna befinner sig endast i undantagsfall inom svenskt territorium. All nätstruktur, inklusive satellitsegment, jordstationer och kopplingspunkter ägs och opereras av företag utanför Sverige. Gemensamt för samtliga system är att de erbjuder överföring av tal, fax och data i förbindelser som initieras från en mobil satellitterminal. Telemar hävdar därför att de inte har möjlighet att påverka eller

¹ I bilaga 1 finns en förteckning över de alarmeringstjänster som samhällets alarmeringstjänst omfattar enligt gällande avtal av den 29 juni 2006 mellan staten och SOS Alarm AB.

utforma arkitekturen för förmedling av nödsamtal eller den teknik som används för positionering. Telemar pekar på de speciella egenskaperna och strukturerna i det internationella satellitkommunikationssystemet samt hinder för att leva upp till nationella svenska bestämmelser för nödsamtal och positionering. Telemar hänvisar till tidigare remissvar och till en skrivelse som ingivits till PTS den 17 mars 2008 i ärende med dnr 08-2316. Telemar anser att de antal faktorer som Telemar har pekat på talar för att dessa tjänster bör undantas.

PTS svar avseende synpunkterna

Föreskrifterna (1 § andra stycket) gäller för den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst enligt Lag (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK). Av 1 kap. 7 § LEK framgår att telefonitjänst är en elektronisk kommunikationstjänst som innebär möjlighet att ringa upp eller ta emot samtal via ett eller flera nummer inom en nationell eller internationell nummerplan inklusive nödsamtal samt att nödsamtal utgör samtal till samhällets alarmeringstjänst via ett nummer inom fastställd nummerplan för telefoni. Nödsamtal definieras vidare i 1 kap. 7 § LEK som samtal till samhällets alarmeringstjänst via ett nummer inom fastställd nummerplan för telefoni. Detta nummer är 112.

Såvitt PTS känner till används inte numret 112 för att ringa nödsamtal via satellitbaserade system på grund av svårigheter med att dirigera sådana samtal korrekt. Definitionen avseende telefonitjänst, som utgör grunden för om en tjänstetillhandahållare omfattas av nödsamtalsföreskrifterna, anger uttryckligen att tjänsten, för att kunna utgöra en telefonitjänst, måste tillhandahålla möjligheten att ringa nödsamtal, dvs. samtal till 112. Om det inte är möjligt att ringa nödsamtal till 112 via satellit så omfattas följaktligen inte sådana tillhandahållare av föreskrifterna.

Kravet på att tillhandahålla lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst enligt LEK och förslaget till föreskrifter gäller vidare i den mån det är tekniskt genomförbart.

Utifrån ovanstående redogörelse för vilka tjänstetillhandahållare som omfattas av föreskrifterna är det upp till var och en tjänstetillhandahållare att avgöra om denne omfattas av föreskrifterna. PTS utövar tillsyn över efterlevnaden av föreskrifterna och det är först vid en sådan tillsyn som PTS i ett enskilt fall kan uttala sig om en viss tjänstetillhandahållare bryter mot några bestämmelser.

Någon förändring i förslaget till föreskrifter görs inte.

4.2 Förmedling av nödsamtal

2 § i dess lydelse enligt förslaget till föreskrifterna.

2 § Om inget annat avtalats mellan tjänstetillhandahållaren och samhällets alarmeringstjänst, ska tjänstetillhandahållaren, vid förmedling av nödsamtal, använda de koder som fastställts i specifikationen ITS 21, utgåva 1 – tillägg 1².

Inga synpunkter har inkommit avseende denna paragraf. Någon förändring i förslaget till föreskrifter görs inte.

4.3 Underrättelse vid störningar m.m.

3 § i dess lydelse enligt förslaget till föreskrifterna.

3 § Om nödsamtal på grund av störningar, avbrott i nät eller liknande inte kan förmedlas, ska tjänstetillhandahållaren omedelbart underrätta samhällets alarmeringstjänst. Vid planerade avbrott ska underrättelse lämnas senast fyra dagar före avbrottet, om inte annat överenskommits.

Underrättelsen enligt första stycket ska innehålla uppgift om orsaken till att nödsamtal inte kan förmedlas, avbrottets omfattning, berörda kommuner och antalet berörda abonnenter samt beräknad tid för avbrottet i den mån sådana uppgifter är tillgängliga.

Tjänstetillhandahållaren och samhällets alarmeringstjänst kan komma överens om att tillhandahålla information utöver vad som framgår av andra stycket.

Tjänstetillhandahållaren och samhällets alarmeringstjänst kan komma överens om på vilket sätt underrättelsen enligt andra stycket ska ske.

Giftinformationscentralen anser att underrättelse om störningar och avbrott enligt paragrafens första stycke även ska omfatta underrättelse till de alarmeringstjänster som samhällets alarmeringstjänst omfattar enligt avtal (se föreskriftens bilaga 1).

Räddningsverkets uppfattning är att det i föreskriften bör fastläggas ett krav på att tjänstetillhandahållare i skäligen omfattning ska klarlägga och dokumentera orsakerna till och omfattningen av störningar och avbrott i teletrafik som i större omfattning påverkat framkomligheten på nödnumret 112 eller där insatser från samhällets räddnings- och hjälporgan försenats på grund av brister eller svagheter i teletrafiken. Sådana dokumentationer anser Räddningsverket

² Routing of calls to the emergency numbers 112 using the Identification Plan of Municipalities. Specifikationen publiceras av Informationstekniska standardiseringen (ITS) och finns tillgänglig på ITS webbplats, www.its.se.

skulle utgöra en viktig del i underlaget för ständiga förbättringar av kvaliteten i alarmeringskedjan.

SSNf anför att GLU-systemet (gemensam lägesuppfattning) som beskrivs i konsekvensutredningen kommer ge en möjlighet för tjänstetillhandahållare att rapportera in störningar i näten som kan påverka möjligheterna att nå nödnumret 112. SSNf anser att systemet utgör en stor potential och kommer att utgöra en stor avlastning för såväl tjänsteleverantörer som samhällets alarmeringstjänst (SOS Alarm).

PTS svar avseende synpunkterna

Vad gäller frågan om vilka som ska underrättas i samband med störningar och avbrott anser PTS att det åligger samhällets alarmeringstjänst (SOS Alarm) att säkerställa att den information som tjänstetillhandahållaren inkommit med vidarebefordras till de alarmeringstjänster som omfattas av alarmeringsavtalet och som berörs av underrättelsen. Alarmeringsavtalet mellan staten och SOS Alarm har till syfte att säkerställa en effektiv SOS-tjänst och det framgår att SOS Alarm ska erbjuda alla kommuner, landsting och statliga räddningsorgan att träffa avtal för anslutning till denna tjänst. Eftersom SOS Alarm har detta ansvar har de också ansvar för rutiner och kontakter med de olika alarmeringstjänsterna och att information om avbrott och störningar vidarebefordras.

Vad gäller synpunkten avseende införande av ett krav på att tjänstetillhandahållare ska analysera störningar m.m. som påverkar nödsamtal anser PTS att detta redan regleras genom bl.a. 5 kap. 6 a § LEK. PTS allmänna råd (PTS 2007:2) om god funktion och teknisk säkerhet samt uthållighet och tillgänglighet vid extraordinära händelser i fredstid³ kan också vara vägledande. PTS har möjlighet att i sitt tillsynsarbete på olika sätt verka för att allmänna kommunikationsnät och tjänster uppfyller rimliga krav på god funktion och teknisk säkerhet. I det nämnda allmänna rådet framgår sådant som PTS anser bör beaktas vid bedömning av arbetet som sker i enlighet med 5 kap. 6 a § såsom riskanalys, riskhantering, planering för och uppföljning vid avbrott och störningar. PTS tillsynsarbete består dels av planlagda tillsynsinsatser, dels av mer direkt tillsyn vid inträffade avbrott och störningar. Vid tillsyn efter inträffat avbrott eller störning ställer PTS som regel krav på tjänstetillhandahållaren att klarlägga och dokumentera orsakerna till och omfattningen av störningen eller avbrottet samt vilka åtgärder som vidtas för att förebygga att liknande störning eller avbrott uppstår igen. Som även framhålls i konsekvensutredningen ställer inte LEK högre krav på en tjänstetillhandahållare vid förmedling av nödsamtal

³ Det allmänna rådet är publicerat på PTS webbplats www.pts.se

jämfört med förmedling av samtal generellt varför arbetet i enlighet med 5 kap. 6 a § omfattar såväl nödsamtal som andra samtal.

När det gäller systemet avseende gemensam lägesuppfattning, GLU, är det ett sätt att genomföra underrättelse enligt 3 § i föreskrifterna. Detta utesluter dock inte andra sätt eftersom det i 3 § fjärde stycket i föreskrifterna ges utrymme för att överenskomma närmare om detta. Där framgår att tjänstetillhandahållaren och samhällets alarmeringstjänst kan komma överens om på vilket sätt underrättelsen enligt andra stycket ska ske. Idag sker underrättelser på olika sätt. Det pågående projektet GLU har som målsättning att skapa en gemensam lägesuppfattning inom sektorn elektronisk kommunikation i händelse av stora störningar i näten för elektronisk kommunikation. I GLU utvecklas en meddelandefunktion som är avsedd för att vara ett sätt för tjänstetillhandahållare att underrätta samhällets alarmeringstjänst enligt 3 §. Genom GLU ges möjligheter för tjänstetillhandahållare att skicka information på ett gemensamt och strukturerat sätt i elektroniskt format vilket underlättar samhällets alarmeringstjänsts analysarbete hur pågående störningar och avbrott eller planerade avbrott påverkar möjligheterna att nå nödnumret 112. När GLU tas i drift kommer det också att kunna användas av alarmeringstjänster som omfattas av alarmeringsavtalet. Avbrotts- och störningsinformation kommer då att bli mer tillgänglig, enhetlig och strukturerad.

Någon förändring i förslaget till föreskrifter görs inte.

4.4 Lokaliseringsuppgifter

4 § i dess lydelse enligt förslaget till föreskrifterna.

4 § Vid förmedling av nödsamtal ska tjänstetillhandahållaren, i den mån det är tekniskt genomförbart, överföra den uppringandes telefonnummer (A-nummer) till samhällets alarmeringstjänst.

Inga synpunkter har inkommit avseende denna paragraf. Någon förändring i förslaget till föreskrifter görs inte.

5 § i dess lydelse enligt förslaget till föreskrifterna

5 § Vid förmedling av nödsamtal från mobila nätanslutningspunkter ska tjänstetillhandahållaren, i den mån det är tekniskt genomförbart, överföra lokaliseringsuppgifter enligt de tekniska krav som anges i Svensk Standard SS636394:2004,

utgåva 1⁴, avseende positioneringsfall 1, 2a och 2b i tabell 3 i avsnitt 7.5.3 till samhällets alarmeringstjänst.

Tjänstetillhandahållaren och samhällets alarmeringstjänst kan komma överens om att överföra lokaliseringssuppgifter enligt standarden även i övriga positioneringsfall.

Vid förmedling av sådana nödsamtal som anges i första stycket ska tjänstetillhandahållaren, i den mån det är tekniskt genomförbart, på begäran av samhällets alarmeringstjänst, tillhandahålla den geografiska adressen för abonnemanget, såsom faktureringsadress eller abonnemangsinnehavarens adress.

De adressuppgifter som ska lämnas enligt tredje stycket ska vara så korrekta och uppdaterade som kan anses rimligt.

HI3G framhåller att det är oklart om de kommer att kunna överföra lokaliseringssuppgifter enligt positioneringsfall 2a (nationell roaming) och 2b (internationell inbound roaming). HI3G påpekar att införandet av den tekniska lösning som möjliggör överföring av positioneringssuppgifter avseende nödsamtal från giltigt SIM-kort i det egna mobilnätet (positioneringsfall 1) har kostat betydande summor och endast varit i bruk under några fåtal månader. Vidare konstaterar HI3G att de med befintlig teknik inte har möjlighet att överföra positioneringssuppgifter enligt positioneringsfall 2a och 2b. En ny teknisk lösning skulle behöva tas fram vilket innebär en stor investering. HI3G anger vidare att denna investering inte har något kommersiellt värde och anser att ett framtagande av en teknisk lösning som möjliggör positionering i dessa fall måste finansieras av statliga medel. Förutom tekniska frågor framhåller HI3G även juridiska och praktiska frågor. För att kunna positionera besökande användare enligt dessa positioneringsfall behöver befintliga roamingavtal förhandlas om och en förutsättning är att överenskommelser nås med respektive operatör.

HI3G ser vidare problem med integritetsfrågor. De hämtar in samtycke från sina kunder för de personuppgifter som överlämnas till samhällets alarmeringstjänst. Om det överhuvudtaget går att få tillgång till personuppgifter i andra länder kan det finnas problem med att vissa länder kan ha regleringar kring integritet och personuppgifter som kan innebära hinder för utnyttjande av sådana uppgifter.

Telenor svarar att de i grunden är positiva till förslagen men förvarnar att mer tid kan behövas för att utreda de ökade kraven på mobil positionering. Telenor anser att PTS utan någon större analys har utökat kraven på mobil positionering sedan det tidigare förslaget på föreskrifter. Telenor svarar att de kan uppfylla kravet att överföra positioneringssuppgifter enligt positioneringsfall 1, men

⁴Positioning of Mobile Terminals at Emergency Calls. Standarden publiceras av ITS och finns tillgänglig på ITS webbplats, www.its.se.

behöver mer tid för att utreda möjligheterna att överföra positioneringsuppgifter enligt positioneringsfallen 2a och 2b.

TeliaSonera svarar att de i dagsläget inte kan positionera enligt positioneringsfall 2a och 2b. *TeliaSonera* framhåller att det är positioneringsfall 2b som är det vanligaste. Vidare anger de att det i befintliga roamingavtal inte finns något som medger en positionering av en nödställd person. Detta behöver ses över. *TeliaSonera* anger att de har liten erfarenhet av detta vilket gör det svårt att bedöma möjligheter, tid och kostnader. Förutom avtalsmässiga och eventuella juridiska problem så framhåller *TeliaSonera* att det kan finnas tekniska problem med positioneringsförfrågningen till respektive operatör. Operatörer har olika positioneringslösningar vilket kan leda till problem. Vidare kan det i signaleringen finnas vissa säkerhetsproblem. Då erfarenheterna på detta område saknas påpekar *TeliaSonera* att det behövs utredas vidare.

TeliaSonera anser att det borde bedrivs ett gemensamt arbete inom ramen för internationella forum för att få till stånd en gemensam syn på hur positionering av internationell roamande samtal ska lösas. *TeliaSonera* nämner GSM Association som ett tänkbart forum.

PTS svar anseende synpunkterna

PTS ser det som angeläget att lösningar för att kunna positionera nödställda personer enligt positioneringsfall 2a och 2b kommer till stånd. Enligt förslaget finns också en möjlighet för operatörer att hänvisa till att det i ett visst fall inte skulle vara tekniskt genomförbart att positionera enligt samtliga de positioneringsfall som anges i paragrafen. Med hänsyn till vad som framkommit av remissvaren om de svårigheter som föreligger för att uppfylla kraven i 5 §, har dock PTS valt att ta bort positioneringsfall 2a och 2b ur 5 § första stycket. Motsvarande ändringar har gjorts i PTS konsekvensutredning som uppdaterats.

Skälen till att PTS valt att ta bort positioneringsfall 2a och 2b från 5 § är följande. Ingen av de operatörer som lämnat remissvar uppger att de med befintlig lösning kan positionera nödsamtal enligt fall 2a och 2b. Problem finns såväl tekniskt som juridiskt och praktiskt. Samtliga operatörer som svarat anger att de har liten eller ingen erfarenhet av denna problematik och att det behöver utredas ytterligare.

Vad gäller nationell roaming (positioneringsfall 2a) ser PTS ett behov av nationell samsyn på hur en sådan lösning ska se ut i praktiken. SOS Alarm bedriver för närvarande ett arbete tillsammans med mobiloperatörerna med att klargöra problematiken kring s.k. A-nummerlösa samtal. Detta arbete angränsar till frågan om nationell roaming. Vidare nämner operatörerna alternativa

lösningar (t.ex. Exclusive emergency positioning⁵) som behöver utredas vidare. PTS anser att detta lämpligen görs inom ramen för ITS arbete.

Vad gäller internationell inbound roaming framstår det som att de tekniska problemen kan gå att lösa. De juridiska och praktiska problemen framstår dock som svårare att lösa. Operatörerna betonar att det krävs en överenskommelse med respektive internationell operatör om hur positionering ska genomföras och att befintliga roamingavtal behöver ses över. Omfattningen av skyldigheten i 5 § behöver därför förtydligas. Det behöver förtydligas om skyldigheten ska gälla för operatörens samtliga roamingpartners eller om en geografisk avgränsning ska göras, t.ex. för besökande användare från andra EU-länder. Vidare behöver utredas hur den svenska standard (SS 636394) som föreskrivs i 5 § förhåller sig till standarder som tillämpas internationellt.

Även om PTS gjort bedömningen att kravet på positionering av positioneringsfall 2a och 2b ska tas bort i föreskriften ser PTS ett fortsatt behov av att lösningar för dessa fall kommer till stånd. Det är något oklart exakt hur många nödsamtal av dessa kategorier som inte kan positioneras i dagsläget. Det finns ingen exakt statistik på detta område. För att göra en bedömning uppger SOS Alarm att de varje år tar emot mellan 500-700 000 samtal där A-nummer saknas. Enligt SOS Alarms bedömning utgör 3 procent av dessa samtal medvetna nödsamtal. SOS Alarms uppfattning är att samtliga dessa, dvs. 15-20 000 samtal per år, utgörs av roamande samtal enligt positioneringsfall 2a och 2b. Siffrorna är dock osäkra och det är också oklart hur fördelningen mellan 2a och 2b ser ut. Klart är dock att det finns ett behov av att kunna positionera besökande (roamande) användare.

Inom EU pågår för närvarande en kartläggning av hur nödsamtal hanteras i de olika medlemsländerna. Ett syfte med detta arbete är att harmonisera hanteringen av nödsamtal inom EU. PTS ser det som troligt att det inom en snar framtid inom ramen för EU-samarbetet kommer att bedrivas arbete för att kunna positionera nödsamtal från besökande användare av mobiltelefoner i andra länder. Ett sådant arbete skulle exempelvis kunna resultera i att krav ställs på att en besökande användares nödsamtal ska kunna positioneras i ett besökande EU-land på samma sätt som om denne befann sig i sitt hemland. PTS avser att i internationella sammanhang påtala behovet av att sådana lösningar kommer till stånd.

Mot denna bakgrund har PTS beslutat sig för att inte ta med positioneringsfall 2a och 2b i föreskrifterna. Det ska dock noteras att i de fall det kan bli aktuellt

⁵ Se avsnitt 7.1.2 i ITS19, Procedures in digital PLMNs for positioning of Mobile Terminals at Emergency Calls, <http://www.its.se/ITS/ss6363x/ReportITS19-ed1.pdf>

kan, enligt 5 §, andra stycket, tjänstetillhandahållaren och samhällets alarmeringstjänst komma överens om att överföra lokaliseringssuppgifter enligt standarden även i övriga positioneringsfall.

Ändringar i förslaget till föreskrifter görs således.

6 § i dess lydelse enligt förslaget till föreskrifterna.

6 § Vid förmedling av de nödsamtal som inte omfattas av 5 § ska tjänstetillhandahållaren, i den mån det är tekniskt genomförbart, på begäran av samhällets alarmeringstjänst, tillhandahålla den geografiska adressen för nätanslutningspunkten eller, om sådan adress inte kan fastställas, den geografiska adressen för abonnemanget, såsom faktureringsadress eller abonnemangsinnehavarens adress.

De adresssuppgifter som ska lämnas enligt första stycket ska vara så korrekta och uppdaterade som kan anses rimligt.

SSNf anför att det finns vissa problem med att lämna lokaliseringssuppgifter vid nomadisk telefoni då abonnenten inte kan förväntas ange sin position.

Tierps kommun anför att det kan uppkomma kostnader för både nätägare och tjänsteleverantörer i de IP-baserade näten för att komplettera med den information som PTS syftar på.

PTS svar avseende synpunkterna

Synpunkterna avseende de svårigheter att lämna lokaliseringssuppgifter som föreligger vid nomadisk IP-baserad telefoni stämmer väl överens med vad PTS anfört i konsekvensutredningen. Det är dock PTS uppfattning att det i så stor utsträckning som möjligt ska lämnas de lokaliseringssuppgifter som angivits i 6 § under förutsättning att tjänstetillhandahållaren omfattas av föreskrifterna. Är det dock inte alls tekniskt genomförbart att uppfylla kraven som uppställs kan inte lokaliseringssuppgifterna lämnas. Istället för att, som PTS föreslog i tidigare utkast till föreskrifter, försöka identifiera en grupp av tjänstetillhandahållare och undanta denna grupp från vissa av föreskrifternas bestämmelser, har PTS funnit det vara mer ändamålsenligt att tjänstetillhandahållare inom nomadisk IP-baserad telefoni som omfattas av föreskrifterna lämnar lokaliseringssuppgifter i den mån det är tekniskt genomförbart.

När det gäller kostnader för att tillhandahålla de lokaliseringssuppgifter som stadgas om i aktuella bestämmelser har PTS i konsekvensutredningen tagit upp denna aspekt. Det kan här också nämnas att de flesta tillhandahållare av IP-baserade telefonitjänster har möjlighet att tillhandahålla lokaliseringssuppgifter.

Detta beskrivs mer utförligt i konsekvensutredningen, se under 6 § i stycke 3.3.4.

Någon förändring i förslaget till föreskrifter görs inte.

4.5 Föreskrifternas ikraftträdande

Lydelse enligt förslaget till föreskrifterna.

Denna författning träder i kraft den 1 oktober 2008, då Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2002:4) om förmedling av nödsamtal till samhällets alarmerings- och räddningstjänst ska upphöra att gälla.

SSN anser att hänsyn för tiden för införandet bör tas så att nya och mindre aktörer ges en rimlig tid att anpassa sina system och rutiner så att konkurrensen inte snedvrids.

PTS svar anseende synpunkterna

När det gäller tidpunkten för när föreskrifterna ska träda ikraft kan nämnas att kraven i föreskrifterna uppfylls i ganska stor utsträckning redan idag av tjänstetillhandahållare. Med hänsyn till detta och då det förslag på föreskrifter som skickades ut på remiss under 2007 nu har omarbetats samt då även detta förslag har ändrats efter synpunkter från remissinstanser behöver ingen särskild hänsyn tas till tidpunkten för ikraftträdandet. Det ska också understrykas att flera av paragraferna i förslaget i föreskrifterna medger att avtal ingås med samhällets alarmeringstjänst, dvs. SOS Alarm AB, om vad som ska gälla.

Mot bakgrund av det ovanstående är det PTS uppfattning att det någon ytterligare tid för föreskrifternas ikraftträdande inte är nödvändig. Det föreligger inte heller, enligt PTS uppfattning, något behov av att införa någon extra tid för anpassning till föreskrifterna för vissa företag. I myndighetens tillsynsarbete finns möjlighet att ta hänsyn till nya tjänstetillhandahållares behov av exempelvis tid för att införa positioneringsstandarderna som nämns i 5 § i förslaget till föreskrifterna.

Någon förändring i förslaget till föreskrifter görs inte.

4.6 Borttagande av 3 § i PTSFS 2002:4

Följande paragraf finns inte med i förslaget till föreskrifter.

3 § i PTSFS 2002:4

Förmedling av nödsamtal skall kunna ske med hjälp av alternativa framkopplingsvägar till alarmeringscentralen. Denna skyldighet får dock inte vara mer

betungande än som kan anses vara skäligt med hänsyn till verksamhetens omfattning och betydelse.

Rikspolisstyrelsen anser att förslaget att låta detta stadgande utgå kan uppfattas som en sänkning av kraven på redundanta lösningar för styrning och framkoppling av nödsamtal. Rikspolisstyrelsen framhåller också en skrivning i föreskrifterna som understryker att tjänstetillhandahållarna ska utforma förmedlingen av nödsamtal så att en så decentraliserad styrning som möjligt används.

PTS svar avseende synpunkterna

Såsom framgår av konsekvensutredningen utgår stadgandet från att inte ge ett felaktigt intryck av att andra, potentiellt strängare, krav avseende funktionalitet gäller vid förmedling av nödsamtal jämfört med övriga samtal. Någon ändring i sak är emellertid inte avsedd. Enligt 5 kap. 6 a § LEK ska den som tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster, se till att verksamheten uppfyller rimliga krav på god funktion och teknisk säkerhet samt på uthållighet och tillgänglighet vid extraordinära händelser i fredstid. Denna bestämmelse omfattar bl.a. krav på alternativa framkopplingsvägar, s.k. redundans, och den gäller generellt, det vill säga både vid förmedling av nödsamtal och av andra samtal. För tillhandahållare av allmänt tillgängliga telefonitjänster ålägger inte LEK större ansvar, eller ställer högre krav, avseende funktionalitet i näten vid förmedling av nödsamtal, än vid förmedling av samtal i allmänhet. Vidare anges i förarbetena till LEK att varje enskilt avbrott i kommunikationen inte ska ses som ett åsidosättande av skyldigheten att förmedla nödsamtal.⁶ Skyldigheten i 5 kap. 7 § första stycket, första punkten LEK innebär således inte en skyldighet att tillhandahålla en till hundra procent oavbruten möjlighet för användaren att nå nödnumret 112.

Vad gäller decentralisering i styrningen av nödsamtal så regleras det av 2 § i föreskrifterna. Där framgår att om inget annat avtalats mellan tjänstetillhandahållaren och samhällets alarmeringstjänst så ska de koder som fastställts i specifikationen ITS 21 användas vid förmedling av nödsamtal. Såsom framgår av konsekvensutredningen så styr sedan samhällets alarmeringstjänst nödsamtalet till lämplig alarmeringscentral. Det är upp till samhällets alarmeringstjänst att bestämma till vilken alarmeringscentral ett nödsamtal ska styras. Tjänstetillhandahållaren behöver således inte tekniskt eller praktiskt veta vilken alarmeringscentral som ska betjäna ett specifikt nödsamtal. Denna lösning ger

⁶ Prop. 2002/03:110 s. 385.

också samhällets alarmeringstjänst en flexibilitet i samordningen och den blir inte beroende av enskilda alarmeringscentraler.

4.7 Praktiska problem och förutsättningar relaterade till föreskrifterna

Eniro har inget att erinra mot de föreslagna föreskrifterna. De påpekar dock att det finns slutanvändare, ett flertal samtal dagligen, som ringer nummerupplysningstjänsten 118118 och önskar bli kopplade till nödnumret 112. Denna hantering innebär problem eftersom samtalen saknar lokalisering information (kod enligt IIS21) som samhällets alarmeringstjänst behöver för att styra samtalet till lämplig alarmeringscentral. För att kunna göra kopplingar helt korrekt krävs att anrop till 118118 från samtliga tjänstetillhandahållare förses med lokalisering information motsvarande de samtal som rings direkt till 112 samt att denna information kan överföras vid vidarekoppling. På grund av detta informerar *Eniro* om att de i samråd med SOS Alarm inte vidarekopplar samtal till 112 utan ber dessa kunder att själva ringa 112 för att dirigerings ska fungera.

Götene Kommun framför generella synpunkter och anför att det är viktigt att larmmottagarna har rätt och uppdaterade kartverk, såsom GPS-kartor. Vidare vill *Götene kommun* understryka det som SKL tidigare yttrat sig om, nämligen vikten av att ta fram en bredare lägesbeskrivning kring aktuella frågeställningar rörande IP-telefoni. Utvecklingen mot konvergerande tekniker och den därmed snabbt förändrade marknadssituationen gör det angeläget att belysa en rad grundläggande frågor kopplade till IP-telefoni, inte bara frågan om nödnummer 112. *Götene kommun* anför att det finns behov av en hearing kring IP-telefoni.

PTS svar på synpunkterna

PTS inser att vissa praktiska problem är svåra att lösa och anser att den lösning som *Eniro* och SOS Alarm kommit fram till är lämplig att tillämpa för att möjliggöra styrning av nödsamtal och för att lokaliseringssuppgifter i så stor utsträckning som möjligt kan delges samhällets alarmeringstjänst.

När det gäller det fortsatta arbetet med IP-telefoni arbetar PTS ständigt med dessa frågor. PTS deltar även på internationell nivå med frågor som rör IP-telefoni och nya tekniker. Eftersom frågorna kring IP-telefoni rör även andra sakfrågor än vad som nu är aktuellt går PTS inte in närmare på en redogörelse för vilka frågor PTS arbetar med.

5 Underrättelse till Kommerskollegium

Enligt Kommerskollegiums föreskrifter om tekniska regler (KFS 2008:1) ska en underrättelse till Kommerskollegium enligt 6 § förordningen (1994:2029) om

tekniska regler lämnas minst sexton veckor innan myndigheten avser att fatta beslut om den tekniska regeln. PTS lämnade en sådan underrättelse den 10 april 2008. Kollegiet anmälde den 11 april 2008 förslaget till föreskrifter till kommissionen enligt gällande informationsprocedur beträffande tekniska standarder och föreskrifter i direktiv 98/34/EG. Kommentartiden löpte ut den 14 juli 2008. Inga reaktioner hade då inkommit. Kommerskollegium meddelade därför PTS att förslaget till föreskrifter kunde antas.

Den 13 augusti 2008 inkom dock synpunkter från det italienska inrikesministeriet som anförde i huvudsak följande.

Förslaget till föreskrifter ser inte ut att medföra några särskilda tekniska restriktioner som står i vägen för spridningen inom Sverige av liknande nationella produkter genom att försämra villkoren för lojal konkurrens.

I jämförelse med gällande italiensk lagstiftning, som uttryckt i dekretet från kommunikationsministeriet om disciplin för alarmeringstjänsten till nödnummer 112, finns det ett antal delar som skiljer sig som följer. Genom att inte utfärda specifika tekniska föreskrifter för telefonitjänsten för alarmering till nödnummer 112 utesluter den svenska Post- och telestyrelsen alla undersökningar som skulle vara av intresse för nättjänsten och hänvisar till direkta avtalsförhållanden mellan telefontjänstens leverantör och nätadministratören. Konsekvensen blir att de lagstadgade kraven tillämpas oberoende av de antagna tekniska lösningarna men omfattar även kretskopplade telefonitjänster i mobilnät som grundar sig på IP (Internetprotokoll), en teknik som ännu idag är föga använd i Italien.

PTS svar på synpunkterna.

Föreslagna föreskrifter innehåller inga undantag eller särskilda regler för IP-baserad telefoni. I tidigare förslag till föreskrifter fanns ett undantag för nomadiska IP-baserade telefonitjänster avseende tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter. Vid årsskiftet 2007-2008 genomförde PTS en undersökning av nödsamtal via IP-baserad telefoni. Denna undersökning visade att, såsom beskrivits i PTS konsekvensutredning, de flesta tillhandahållare av IP-baserade telefonitjänster har möjlighet att tillhandahålla lokaliseringssuppgifter. Vid remittering av tidigare förslag till föreskrifter inkom också synpunkter på att det var svårt att tolka vilka tjänster som skulle omfattas av ett undantag. I förslaget till föreskrifter finns också möjlighet för tjänstetillhandahållare att hänvisa till att det inte skulle vara tekniskt genomförbart att tillhandahålla lokaliseringssuppgifter.

I det italienska svaret framhålls också att inga specifika tekniska föreskrifter utfärdas. Förslaget till föreskrifter innehåller dock i 2 § krav på att, om inget annat överenskommit, vid förmedling använda de koder som fastställts i specifikationen ITS21, utgåva 1 - tillägg 1. Vidare innehåller föreskrifterna i 5 § krav på att för nödsamtal från mobila nätanslutningspunkter överföra lokaliseringssuppgifter enligt de tekniska krav som anges i Svensk Standard SS636394:2004. Tillämpning i enlighet med kraven i 2 § och 5 § sker i stor utsträckning av tjänstetillhandahållare redan idag.

Någon förändring i förslaget till föreskrifter görs inte.

6 Förändringar i föreskrifterna föranledda av inkomna remissvar

Synpunkterna avseende de utökade kraven i 5 § i förslaget till föreskrifterna, dvs. att tjänstetillhandahållare, i den mån det är tekniskt genomförbart, ska, förutom positioneringsfall 1, även överföra lokaliseringssuppgifter enligt de tekniska krav som anges i Svensk Standard SS636394:2004, utgåva 1⁷, avseende positioneringsfall 2a och 2b i tabell 3 i avsnitt 7.5.3 till samhällets alarmeringstjänst, har föranlett PTS att kontakta de aktuella remissinstanserna för att diskutera frågan ytterligare.

Diskussionerna med operatörer och SOS Alarm har lett till att PTS gjort den bedömningen att de utökade kraven på positionering inte i den utsträckningen kan uppfyllas i dagsläget att det är försvarbart att behålla skrivningen i enlighet med förslaget. På grund av detta kommer PTS att ta bort positioneringsfall 2a och 2b från förslaget i 5 § i föreskrifterna varefter 5 § kommer att lyda enligt följande.

Vid förmedling av nödsamtal från mobila nätanslutningspunkter ska tjänstetillhandahållaren, i den mån det är tekniskt genomförbart, överföra lokaliseringssuppgifter enligt de tekniska krav som anges i Svensk Standard SS636394:2004, utgåva 1⁸, avseende positioneringsfall 1 (positionering av nödsamtal i användarens hemmanät) i tabell 3 i avsnitt 7.5.3 till samhällets alarmeringstjänst.

Tjänstetillhandahållaren och samhällets alarmeringstjänst kan komma överens om att överföra lokaliseringssuppgifter enligt standarden även i övriga positioneringsfall.

Vid förmedling av sådana nödsamtal som anges i första stycket ska tjänstetillhandahållaren, i den mån det är tekniskt genomförbart, på begäran av samhällets

⁷Positioning of Mobile Terminals at Emergency Calls. Standarden publiceras av ITS och finns tillgänglig på ITS webbplats, www.its.se.

⁸Positioning of Mobile Terminals at Emergency Calls. Standarden publiceras av ITS och finns tillgänglig på ITS webbplats, www.its.se.

alarmeringstjänst, tillhandahålla den geografiska adressen för abonnemanget, såsom faktureringsadress eller abonnemangsinnehavarens adress.

De adressuppgifter som ska lämnas enligt tredje stycket ska vara så korrekta och uppdaterade som kan anses rimligt.

Det ska också noteras att i de fall det kan bli aktuellt kan, enligt 5 §, andra stycket, avtal ingås om att överföra lokaliseringssuppgifter enligt standarden även i övriga positioneringsfall.

7 Konsekvensutredningen

NNR har inga synpunkter i sak på de enskilda paragraferna i förslaget men anför att det inte går att bedöma förslagets konsekvenser eftersom konsekvensutredningen inte uppfyller kraven som ställs i förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Enligt förordningen ska det av konsekvensutredningen bl.a. framgå alternativa lösningar, antalet företag som berörs, tidsåtgång som regleringen kan föra med sig, kostnader för föreslagen reglering, konkurrensförhållanden, om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning etc.

PTS svar på synpunkterna

PTS kommer att göra vissa justeringar i konsekvensutredningen för att uppfylla kraven i förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

7.1 Övriga förändringar i konsekvensutredningen

Den ovannämnda förändringen av 5 § i förslaget till föreskrifter föranleder också ändringar i konsekvensutredningen. *PTS* har därför uppdaterat konsekvensutredningen i enlighet med detta.